ו: ארבעה ראשי שנים פרק ראשון ראש השנה

שהיה חולה בעצרת. דפסול להקריבה כדתנן בבכורות (דף מח.): זקן חולה ומוחזק ונפרץ כל האמוריים (תמורה דף כח:) דרשינן ליה מדכתיב מן הצאן מן הכבשים ומן העזים ועוד כתיב (מלאכי א) כי תביאו פסח וחולה אין רע: **אחד** בבור ואחד בכל הקדשים. להכי נקט בבור דעיקר שנה בבבור כתיב [1]מדכתיב כל הבכור אשר יולד (דברים טו) מלמד שהבכור נאכל כל שנתו כלומר דכתיב ביה תאכלנו שנה בשנה ושאר הקדשים דרים התם [2]מדכתיב כל:

בשלמא רגלים **בלא** שנה משכחת לה. כגון דאקדשה ערב פסח (א) כך הפי' [3]הימא ל"ד דבעי כסדרן משכחת לה כגון דאקדשה בתר חג המצות:

שנה בלא רגלים היכי משכחת לה.

דאי באקדשה בתוך הרגל דכי מטינא שנה אמאי ליכא שנא רגלים דשלימים בעינן כדלעיל ה"נ ליכא רגלים שלימים לסוף רגל ראשון דאשמעתך מצטרף (ב)(על) תחלת רגל השני וכיוצאי מפרש תפתר כגון דאקדשה כשהיה ממוסר זמן בפסח ולקמן אין משמע כן דאמרינן אין מונין שנה לבכור אלא משעה שראוי להזלקה: **בשלמא** לרבי משכחת לה בשנה מעוברת. לר"מ דאמר לעיל ברגל אחד ולר"א בן יעקב דאמר שני רגלים לא משכחת להאלא כחולה ברגלים והוא הדין דהוה מצי לפנויי הכא לרבי ולרבנן: **במנין** שמות החמה. ופי' בקונטו' וה"ה בכל שנים סתם לרבי דילפינן מתמימה דבמי ערי מומה כדמוכח בפרק [3](שני) דערכין (דף לא:): **בתר** חג המצות. לאו דוקא דהוא הדין בתוך חג המצות כדמוכח לעיל(ב) דכולי רגל בעי:

יורש מהו בבל תאחר. דיורש חייב להביא כדתנן במסכת קינין (פ"ב משנה ה) ומייתי לה בכמה דוכתי האשה שהביאה חטאתה ומתה ויבאו יורשים עולתה ומשמע בפ"ק דקדושין (דף יג:) דלמ"ד שעבודא לאו דאוריתא כשהפרישה ממיים ולמ"ד דאוריתא אע"פ שלא הפרישה ממיים ונסוף יש בכור (בכורות דף נא:) נמי אמר מה להלן יורשים חייבים בעולת רגלים של מחיכין: **הא** ליתא בראיה. והוא הדין זקן וחולה ומי שאין לו קרקע וכל הפטורים מן הרגלים: **דהא** איתה בשמחה. וקרינא בה ונאת שמה והבאתם שמה:

אשה בעלה משמחה. פי' בקונטו' בבבל בנגדים [בנעוים] ובא"י בכלי פשתן המגוהצין כדאיתא בקדושין (ד' לה: ושם) וקשיא לר"מ הני מילי בזמן הזה אבל בזמן שבית המקדש קיים אין שמחה אלא בבשר כדאמר בע"פ (פסחים ד' קט. ושם) ועוד אמרי' פ"ק דחגיגה (ד' ו. ושם) אמאמרי' דאיתה קטן כל שאינו יכול לאחוז בידו(ג) [של מחיו] לעלות מירושלים להר הבית עד הכא מאן (ד) אתייה ומשני עד הכא מיתייה אמיה בשמחה משמע שזקוקה לעולת משוס שלמי שמחה ומפרש ר"מ בעולה משמחה שהחיוב על בעלה ולא עליה לפיכך לא קרינא בה ונאת שמה והא דקאמר בחגיגה דמיתייה אמיה משוס בעלה ולא משוס היא ומיהו אשכחן בספחים פ' אלו הבכרים (ד' עח.) אפי' בזמן שבהמ"ק קיים היכא דלא אפשר משמחה בבכורות נקיה ויין יש כגון היכא דחל יו"ט ראשון של חג להיות בשבת דבעינן שביחה בשעת שמחה: הא

שהיה חולה בעצרת רב אשי אמר מאי ואכלנו ולדה שלמים בחג דקתני חג השבועות ואידך כל היכא דתני פסח תני עצרת [6](אמר) רבא [4]כיון שעברו עליו ג' רגלים בכל יום ויום עובר בבל תאחר מיתיבי [5]אחד בבור ואחד כל הקדשים כיון שעברו עליהם שנה בלא רגלים רגלים בלא שנה עובר בבל תאחר ואהי מאי תיובתיה אמר רב כהנא * מאן דקא מותיב שפיר קא מותיב מכדי תנא אלאוי קא מהדר ליתני בכל יום ויום עובר בבל תאחר ואידך תנא למיקבעיה בלאו קא מהדר בלאוי יתירי לא קא מהדר גופא אחד בבור ואחד כל הקדשים כיון שעברו עליהם שנה בלא רגלים רגלים בלא שנה עובר בבל תאחר בשלמא רגלים בלא שנה משכחת לה אלא שנה בלא רגלים היכי משכחת לה הניחא למאן דאית ליה כסדרן משכחת לה אלא למאן דלית ליה כסדרן היכי משכחת לה בשלמא לרבי משכחת לה בשנה מעוברת דתניא[1] שנה תמימה רבי אומר מונה ג' מאות וששים וחמשה יום כמנין ימות החמה וחכ"א [2]מונה י"ב חדש מיום ליום ואם נתעברה שנה נתעברה לו משכחת לה לרבי דאקדשה בתר חג המצות דכי מטא שילהי אדר בתראה שנה מליא רגלים לא מלו אלא לרבנן היכי משכחת לה כדתני רב שמעיה עצרת פעמים ה' פעמים ששה פעמים שבעה הא כיצד שניהן מלאין חמשה שניהן חסרין שבעה אחד מלא ואחד חסר ששה ומאן תנא דפליג עליה דרב שמעיה אחרים היא דתניא [3]אחרים אומרים [4]אין בין עצרת לעצרת אין בין ר"ה לר"ה אלא ד' ימים בלבד ואם היתה שנה מעוברת [5]חמשה בעי ר' זירא יורש מהו בבל תאחר [6]כי תדור נדר אמר רחמנא והא לא נדר או דלמא [3]ובאת שמה והבאתם שמה והא מיחייב ת"ש דתני רבי חייא מעמך [7]פרט ליורש והאי מעמך מיבעי ליה [8]זה לקט שכחה ופאה קרי ביה עמך וקרי ביה מעמך בעי ר' זירא אשה מה היא בבל תאחר מי אמרינן הא לא מיחייבא בראיה או דלמא הא איתה בשמחה א"ל אביי ותיפוק ליה [9]דהא איתה בשמחה ומי אמר אביי הכי [10]והאמר אביי אשה בעלה משמחה לדבריו דר' זירא קאמר איבעי' להו [11]בכור מאימתי מונין לו שנה אביי אמר משעה שנולד רב אחא בר יעקב אמר משעה שנראה להרצאה ולא פליגי [12]הא כתם הא

קט.), בזמן שבית המקדש קיים אין שמחה אלא בבשר כדאמר(ד) [בנמ"ר] חבמת שלמים ואכלת שם (ואכלת) ושמחת: **בעלה משמחה.** בבבל בנגדי לבעוינן בא"י בבגדי פשתן המגוהצים הכי איתא בקדושין (ד' לה:): **הא כתם.** דקאי להרצאה משמרמה להרצאה: בעל

שהיה חולה. הולך: **כל היכא דקאני פסח.** דבעי למיתני בתריה שבועות תני עצרת ולא חג: **שנה בלא רגלים.** לקמייה מפרש: **למיקבעיה בלאו קא מהדר.** להודיעך לאוין הרבים שבו: **אלאוי יתירי לא מהדר.** להודיעך לאוין הרבים שבו: **למאן דבעי כסדרן משכחת לה.** דעברה שנה ולא עברו רגלים כסדרן ולמדך דכיון דעברה שנה אע"פ שלא עברו רגלים כסדרן חייב וסבר לה כר"מ בחדא ופליג עליה בחדא: **בשלמא לרבי.** דאמר חדש העיבור אינו מן השנה מון מ"ר"ש יום שאנת אמה יתירה על הלבנה משכחת לה בשנה מעוברת: **שנה תמימה.** האמורה בבמי ערי חומה מונה שא"ה ימים ואפי' בשנה פשוטה ואף בשנה מעוברת כיון שעברו ג' מאות וששים וחמשה ימים משמכרה נתלט לו: **מיום ליום.** מט"ו בניסן לחמשה עשר בניסן אם מכרה בט"ו בניסן נתעברה לו למוכר ועל כרחו של לוקח אינו נתלט עד שיגיע ט"ו בניסן: **כתר חג המצות.** בתוך הרגל ואית דאמרי לאחר הרגל *ואילאי אדר בתרא לאו דוקא אלא לאחר שיצא אדר קאמר: **שנה מלא.** ג' מאות וששים וחמשה ימים: **פעמים ששה.** שהוא ששה בניסן יום החמשים לעומר: **שביהם מלאים.** ניסן ואייר הרי ט"ו ימים מניסן ול' דאייר מלו להו חמשים בחמשה בסיון: **ה' מלא כו'.** ומסכמת לה שנה בלא רגלים כגון שביהם מלאים ואירע עצרת בה' בסיון והקדישה למחרת בו' בסיון ולשנה הבאה היו שניהן חסרים ואירע עצרת בז' בסיון והשנה מלאה ביום ו' בסיון משהקדישה ועדיין לא עבר עצרת עליו: **מאן תנא כו'.** מ"ק דלא אייתי בשנה בלא רגלים: **אלא ד' ימים.** קסבר דלעולם כל חדשי השנה אחד מלא ואחד חסר ואין מעברין ואין מחסרין אוש חדש לצורך הוא לה שנה בלא רגלים כגון שביהם מלאים ואירע בה' בסיון והקדישה בחמרת בו' בסיון ולשנה הבאה היו שניהן חסרים ואירע עצרת בז' בסיון והשנה מלאה ביום ו' בסיון משהקדישה ועדיין לא עבר עצרת עליו: **מאן תנא כו'.** מ"ק דלא אייתי בשנה בלא רגלים: **אלא ד' ימים.** קסבר דלעולם אחד מלא ואחד חסר ואין מעברין ואין מחסרין אוש חדש לצורך הוא לה שנה בלא רגלים כגון שביהם מלאים ואירע בה' בסיון ולשנה הבאה היו שניהן חסרים ואירע עצרת בז' בסיון ולשנה הבאה היו שניהן